

APROBAT
de Consiliul de Administrație
al ÎSEP „ȘTIINȚA”, proces-verbal
nr. 4 din 30 mai 2023

RAPORTUL ÎNTRINDERII DE STAT EDITORIAL-POLIGRAFICE ȘTIINȚA

pentru
anul
2022

Beneficiar:
Întreprinderea de Stat
Editorial-Poligrafică „ȘTIINȚA”

Adresa juridică:
str. Academiei nr. 3, MD-2028,
Chișinău, Republica Moldova

Telefon de contact:
(+373 22) 73-96-16;
fax: (+373 22) 73-96-27

E-mail:
prini_stiinta@yahoo.com

www: editurastiinta.md

Administrator:
Gheorghe PRINI

CUPRINS

- I. INTRODUCERE
- II. INFORMAȚII GENERALE
 - II.1. CADRUL JURIDIC REGULATOR-INSTIȚUȚIONAL ȘI ORGANELE DE CONDUCERE ALE ÎNȚREPRINDERII
 - II.2. SCURT ISTORIC AL ÎNȚREPRINDERII
 - II.3. PREZENTAREA ÎNȚREPRINDERII ȘI CONȚINUTUL ACTIVITĂȚILOR
- III. REALIZAREA PLANULUI TEMATIC DE APARIȚII A CĂRȚILOR
- IV. REZULTATELE ECONOMICO-FINANCIARE
 - IV.1. STRUCTURA VENITURILOR ȘI PONDEREA EDITURII ȘTIINȚA PE PIAȚA DE CARTE DIN REPUBLICA MOLDOVA
 - IV.2. INDICATORII FINANCIARI
 - IV.3. CHELTUIELI ȘI CONSUMURI
 - IV.4. INDICATORII DE RANDAMENT FINANCIAR
 - IV.5. INDICATORI DE LICHIDITATE ȘI DE SOLVABILITATE
 - IV.6. IMPOZITE ȘI TAXE
- V. RESURSELE UMANE, REMUNERAREA PERSONALULUI ȘI A PERSOANELOR CU FUNCȚII DE CONDUCERE
- VI. REALIZAREA INDICATORILOR DE PERFORMANȚĂ
- VII. MANAGEMENTUL RISCURILOR
- VIII. OBIECTIVE STRATEGICE DE DEZVOLTARE

I. Introducere

Raportul de activitate al Întreprinderii de Stat Editorial - Poligrafică „Știința” (ÎEP „Știința” sau Editura ȘTIINȚA) pentru anul 2022 este întocmit în conformitate cu prevederile art. 18 al Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246/2017 și al Legii cu privire la activitatea editorială nr. 939/2000, precum și alte acte normative în vigoare.

Informațiile prezentate în Raport corespund situațiilor financiare la data de 31 decembrie 2022.

Raportul prezentat reflectă și îndeplinirea sarcinilor anuale de activitate a conducerii Întreprinderii, în care sunt descrise acțiunile privind realizarea Planului tematic de apariții a cărților, rezultatele economico-financiare, indicatori naturali și financiari de performanță, informațiile privind salarizarea personalului Întreprinderii și a persoanelor cu funcții de conducere etc.

II. Informații generale

II.1. Cadrul juridic regulatoriu-instituțional și organele de conducere ale Întreprinderii

Denumirea întreprinderii	Întreprinderea de Stat Editorial Poligrafică „Știința” (ÎEP „Știința”)
Cod fiscal	1003600040815
Forma organizatorică	Întreprindere de stat
Capitalul statutar	160086 lei
Cota statului	100%
Adresa juridică	str. Academiei, nr. 3, MD-2028, Chișinău, Republica Moldova
e-mail	prini_stiinta@yahoo.com
Tel de contact	(+373 22) 73-96-16; fax: (+373 22) 73-96-27
www	editurastiinta.md
Obiectul principal de activitate:	1. Editarea cărților, broșurilor și altor publicații; 2. Tipărire și activități conexe; 3. Comerțul cu amănuntul al cărților, ziarelor și rechizitelor de birou; 4. Edituri; 5. Alte activități de editare.

Întreprinderea de Stat Editorial-Poligrafică „Știința” constituie un agent economic autonom din punct de vedere juridic și financiar, cu bilanț autonom, care prestează servicii editoriale și alte activități și servicii, fără a beneficia de finanțare directă din bugetul de stat.

Activitatea ÎEP „Știința” este reglementată de Legea cu privire la activitatea editorială nr. 939/2000, Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe nr. 139/2010, Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246/2017, Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845/1992, Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, Codul muncii nr. 154/2003, Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, Codul cu privire la știință și renovare nr. 259/2004, Codul educației nr. 152/2014, Statutul întreprinderii, precum și alte acte normative în vigoare.

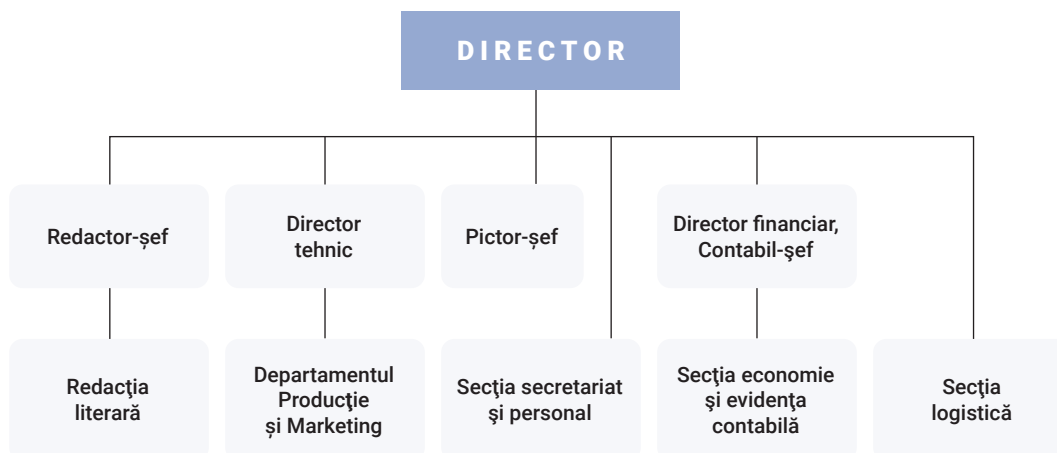
Fondatorul ÎEP „Știința” – **Agenția Proprietății Publice** – își exercită drepturile de administrare a întreprinderii prin intermediul **Consiliului de administrație**, componența căruia, în 2022, a fost după cum urmează:

Nr. d/o	Nume si prenume	Funcție	Act de numire
1.	Scurtu Diana	președinte CA, reprezentant APP	Ordin APP nr.94 din 29.03.2021
2.	Paierale Mihaela	membru CA, reprezentant APP	Ordin APP nr.139 din 12.04.2022
3.	Cecan Lucia	membru CA, reprezentant MEI	Ordin APP nr.94 din 29.03.2021
4.	Gumenii Veronica	membru CA, reprezentant MF	Ordin APP nr.94 din 29.03.2021
5.	Ciobanu Mircea	membru CA, reprezentant I.E.P. „Știința”	Ordin APP nr.94 din 29.03.2021

Administratorul I.E.P. „Știința” este **dl Prini Gheorghe**, numit în funcție prin ordinul APP nr. 2-P din 01.01.2021. Dl Prini Gheorghe exercită funcția de director al Editurii „Știința” din anul 1986.

Structura organizatorică (organigrama) a ÎEP „Știința” este subordonată etapelor de lucru asupra manuscriselor și activităților necesare pentru asigurarea bunei funcționări a întreprinderii. Coordonarea subdiviziunilor întreprinderii este realizată de directori.

Organigrama Întreprinderii de Stat Editorial-Poligrafice ȘTIINȚA

II.2. Scurt istoric al Întreprinderii

Întreprinderea de Stat Editorial-Poligrafică „Știința” (ÎEP „Știința” sau Editura *ȘTIINȚA*) are o istorie de peste 60 de ani, fiind cea mai veche instituție editorială din Republica Moldova.

Editura „Știința” a fost fondată la 1 ianuarie 1959, în cadrul Academiei de Științe a Moldovei, prin Hotărârea Consiliului de Miniștri al R.S.S. Moldovenești nr. 484 din 10.11.1958, în scopul valorificării editoriale a rezultatelor cercetărilor științifice ale savanților din republică

Întreprinderea Editorial-Poligrafică „Știința” a fost instituită în temeiul Hotărârii Prezidiului Academiei de Științe a Moldovei nr. 134 din 24.12.1991 „Despre sarcinile editurii „Știința” și ale instituțiilor științifice ale A.Ș.M. privind ameliorarea activității editoriale în condițiile de tranziție la economia de piață prin comasarea Editurii „Știința” și a Tipografiei editurii „Știința”. Prin Hotărârea Prezidiului Academiei de Științe a Moldovei nr. 67 din 12.07.1994 „Cu privire la fondarea Tipografiei Academiei de Științe a Moldovei”, începând cu 1 octombrie 1994 a fost fondată Tipografia A.Ș.M., separând-o de Întreprinderea Editorial-Poligrafică Editura „Știința.

Î.E.P. „Știința” a fost înregistrată de Camera Înregistrării de Stat de pe lângă Ministerul Justiției al RM la 28.05.1992, certificat de înregistrare seria MD, nr.0031071 eliberat la 04.04.2005.

Până la data de 01.08.2018, fondator și deținător al capitalului social al Î.S.E.P. „Știința” a fost Academia de Științe a Moldovei.

Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 806 din 01 august 2018, Agenția Proprietății Publice a devenit fondator al Î.S.E.P. „Știința”.

Experiența de peste șase decenii este patrimoniul neperisabil al Editurii *ȘTIINȚA*.

O bună parte din acești ani ea a fost singura instituție de profil specializată în editarea cărții științifice, având redactori competenți, corectori atenți, designeri calificați care au lucrat cu imagini de relevanță științifică și recenzenți calificați în caseta colaboratorilor ocazionali.

Pe parcursul timpului au fost publicate mai mult de 9 500 de titluri de carte, manuale și reviste științifice cu un volum de cca 130 500 de coli editoriale, într-un tiraj mai mare de 28,3 mil. de exemplare. Un semn distinctiv pentru *ȘTIINȚA* este faptul că o bună parte din titlurile de referință au văzut lumina tiparului în cadrul a peste 100 de colecții și serii tematice.

II.3. Prezentarea întreprinderii și conținutul activității

Principalul gen de activitate al Întreprinderii este editarea cărților din diverse domenii: istorie și arheologie, literatură clasică și contemporană, critică și istorie literară, artă și cultură, biologie, ecologie și protecția mediului, tehnică, fizică și medicină, enciclopedii, dicționare, manuale și auxiliare didactice etc.

După anii '90 ai secolului trecut, o activitate primordială a fost dedicată valorificării patrimoniului cultural românesc, publicării titlurilor inedite sau interzise în timpul sovietic, demonstrând cu prisosință unitatea națională, lingvistică, istorică, culturală. Printre titlurile cuprinse de colecțiile Editurii: „Moștenire” (cca 100 de volume editate) – ar fi de menționat editarea operei lui B.P. Hasdeu (19 volume editate), a operei lui Dimitrie Cantemir (5 volume editate), a classicilor literaturii române, inclusiv a autorilor de origine basarabeană, interziși în timpul comunismului pe ambele maluri ale Prutului; „Pagini despre Basarabia”/„Memoriile Basarabiei” (25 de volume editate), „Antologia unui autor”, „Antologia prozei scurte”. Cea mai recentă ediție, *antologia Poezia românească după 1945* în 4 volume, 2 108 pagini, include, pentru prima dată într-o construcție de asemenea anvergură, opera celor mai importanți poeți români de după 1945, indiferent de viza de reședință.

Editura ȘTIINȚA are o bună experiență de elaborare a manualelor moderne și a auxiliarelor didactice, participând activ la procesul de modernizare a sistemului educațional și extinzându-și lista de autori și colaboratori. Este unul dintre cei mai activi participanți la concursurile-licitație de editare a manualelor pentru diferite discipline școlare, organizate de Ministerul Educației, revenindu-i anual cca 15 – 20% din segmentul de piață de editare a manualelor în Republica Moldova. Până în prezent au fost editate peste 200 de titluri de manuale pentru învățământul universitar și pre-universitar. Este singura editură care produce manuale și auxiliare didactice în limbile tuturor minorităților naționale de la noi (rusă, ucraineană, găgăuză, bulgară). O performanță deosebită în domeniul manualelor îl constituie faptul că începând cu anul 2001 Editura ȘTIINȚA asigură anual elevii din clasa I cu Abecedare, atât în limba română, cât și în limbile minorităților naționale.

Editura ȘTIINȚA are o experiență deosebită în publicarea dicționarelor monolingve și bilingve, lingvistice și de specialitate, precum și a enciclopediilor și a literaturii de popularizare a științei.

Este astăzi cea mai avizată în editarea de carte de patrimoniu (ediții critice, comentate, ale classicilor literaturii naționale, antologii și colecții de literatură clasică și contemporană).

Editura ȘTIINȚA are ca temă specială (și specifică ei, aproape în exclusivitate), distinctă și permanentă, producerea de carte privind problemele mediului și dezvoltarea

tarea durabilă. Nu lipsesc din preocupările ei anuale permanente cartea de istorie, cartea de artă, folclor și etnografie, ediții informative și biobibliografice.

Conform datelor statistice (<https://www.bookchamber.md/statistica-productiei-editoriale/>), începând cu anul 2012 (de când se efectuează evidența statistică), Editura ȘTIINȚA este cea mai productivă instituție editorială din Republica Moldova (vezi tab.1).

Tabelul 1. Datele statistice privitor la producția editorială din Republica Moldova și a Editurii ȘTIINȚA în anii 2012 – 2022.

Denumirea entității	Coli de tipar imprimate (mil) pentru anii:										
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
R. Moldova	29,92	42,68	29,62	29,64	29,56	33,65	24,81	21,75	33,36	25,55	18,90
ÎEP Știința	9,65	8,26	3,86	6,94	5,99	4,86	2,29	1,98	6,58	5,11	3,22
Ponderea, %	32,3	19,4	12,9	23,4	20,3	14,4	9,2	9,1	19,7	20,0	17,0
Clasamentul	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1

De exemplu, în anul 2022 Editura ȘTIINȚA a publicat 3,22 mil. coli imprimate (indicatorul care însumează atât tirajul cât și volumul cărților editate) din 18,90 mln. coli imprimate de carte, editată în Republica Moldova.

Editura dispune de un colectiv editorial experimentat, 2 doctori în științe, 5 membri ai Uniunilor de Creație, unii angajați având un stagiu de lucru în domeniul editorial de peste 30 de ani, în total 25 de colaboratori permanenți.

Editura ȘTIINȚA menține relații de colaborare cu prestigioase edituri din străinătate și din Republica Moldova. Este participant permanent la cele mai importante târguri și saloane de carte din lume (Frankfurt, Leipzig, București, Iași, Moscova, Chișinău ș.a.).

Drept confirmare a profesionalismului cadrelor și a calității excelente a edițiilor publicate la Î.E.P. „Știința” pot servi aprecierile comunității științifice și culturale, inclusiv Premiul Academiei Române, Premiul Național al Republicii Moldova, Premiul Ministerului Culturii, multiplele premii ale Uniunilor de Creație, la Saloanele de Carte etc.

III. Realizarea Planului tematic de apariții a cărților

Pandemia și condițiile impuse de ea, războiul din Ucraina, inflația, măsurile întreprinse pentru micșorarea cheltuielilor, întreruperi în asigurare și creșterea galopantă a prețurilor la materialele poligrafice ș.a., au periclitat activitatea normală a colectivului ÎEP Știința și în anul 2022. Procesul editorial a fost în continuare dificil, iar regimul special de muncă presupunea efectuarea unor lucrări, inclusiv, în afara Editurii. Situația existentă a afectat procesul de pregătire a manuscriselor „Bun de tipar”, relațiile cu autorii, cu partenerii, în special vânzările prin rețelele de librării și prin distribuitori.

Un alt factor, care a provocat o incertitudine în activitatea colectivului, este legat de faptul că contractul cu Ministerul Culturii privitor la editarea lucrărilor în cadrul Programului de editare a cărții naționale a fost semnat abia la 04 august 2022 și înregistrat la Trezorerie la 02 septembrie, deși comisia de selecție a titlurilor de carte și-a finalizat activitatea la începutul lunii mai 2022.

Dar cel mai mult activitatea și situația economico-financiară a colectivului au fost influențate de faptul că în anul 2022 (similar anilor 2020, 2021), Ministerul Educației nu a organizat licitații de editare a manualelor școlare.

În afară de aceasta, Ministerul Educației programase în 2021-2022 reeditarea manualelor existente în școli în baza studiului de vivacitate, dintre care o parte sunt ale ÎEP Știința. Dar nici aceste reeditări nu au fost realizate.

În anul 2022 Ministerul Educației și Cercetării a achiziționat numai setul didactic Abecedar, alcătuit din 2 cărți și 2 caiete.

Licitarea pentru manuale școlare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal au fost organizat abia la 23 ianuarie curent, iar manuale câștigate la licitație trebuie să fie editate până la 15 august 2023. La licitația menționată ÎEP Știința a participat cu 15 oferte de manuale din 47 de titluri de manuale expuse la licitație. Conform caietului de sarcini, se solicita elaborarea manualelor școlare originale în baza noilor Curricula. Pentru pregătirea „Bunului de Tipar” a 100% din conținutul manualelor ofertate (acestea sunt condițiile caietului de sarcini) a fost depus un efort enorm din partea colectivelor de elaborarea a manuscriselor pentru fiecare manual în parte, în componența cărora au intrat autori, pictori, designeri, redactori, corectori, recenzenți etc. Perioada de elaborare și pregătire a manuscriselor manualelor „Bun de tipar” a durat mai mult de 6 luni, de la data publicării Anunțului (23 iunie 2022) până la ziua depunerii ofertei (23 ianuarie 2023). Bineînțeles că activitățile legate de pregătirea pentru licitație au demarat mult mai devreme, în special, în ceea ce ține de constituirea colectivului de autori pentru fiecare manual

preconizat pentru a fi expus la licitație, de semnare a contractelor cu autorii, de elaborare de către autori a proiectelor de manuale, de desemnare a echipelor de creație din colaboratorii editurii și autori și elaborarea de către aceste echipe a machetei de probă a manualelor.

Astfel, pe perioada întregului an 2022, în special în a 2-a jumătate a anului, colectivul editurii și-a concentrat eforturile și întreaga activitate asupra bunei pregătiri a ofertelor de manuale pentru licitația din 23 ianuarie curent.

La ziua de astăzi, ziua redactării Raportului, avem câștigate 10 titluri de manuale, 8 dintre care au fost modificate în conformitate cu cerințele comisiei de evaluare și trimise spre aprobare de către MEC.

În rezultatul acestor activități de pregătire și participare reușită la concursul-licitație de manuale a fost pusă o bună bază pentru activitatea reușită a Editurii ȘTIINȚA în anul 2023. Pe de altă parte, concentrarea eforturilor colectivului editurii în pregătirea către licitația de manuale a periclitat realizarea Planului tematic pentru anul 2022.

Cu toate incertitudinile enumerate mai sus, dar având în vedere și pregătirea către licitația de manuale, pe parcursul anului 2022 au văzut lumina tiparului 45 titluri de carte cu un volum total de 940,81 coli editoriale într-un tiraj general de 201 296 exemplare, valoarea totală a producției fabricate fiind de 6 906,48 mii lei.

În colecțiile importante ale Editurii au fost editate următoarele titluri de carte:

- a) în colecția „Moștenire”:
 - Nicolae Filimon, *Scrieri*, ediție de *Mircea Anghelescu*;
 - George Bacovia, *Opere*, ediție de *Mircea Coloșenco*;
 - Constantin Stere, *Scrieri. Publicistică literară și filosofică*, ediție de Victor Durnea;
 - A. E. Baconsky, *Scrieri*, în două volume, ediție îngrijită de Mihai Papuc;

- b) în colecția „Antologia prozei scurte”:
 - Liviu Rebreanu, *Catastrofa și alte proze scurte*;
 - Ion Groșan, *Caravana cinematografică și alte proze scurte*;
 - Adriana Bittel, *Vizita în casa unui bărbat în lipsa soției sale*;

- c) în colecția de carte „Antologia unui autor”:
 - Alexandru Mușina, *Budila-express*;
 - Mihai Ursachi, *Pajiștea rotundă din vârful unui ac*;

- d) în colecție de carte „Memoriile Basarabiei”, inaugurată în anul 2021, au ieșit de sub tipar edițiile:
- Vasile Țepordei, *Iubim Basarabia* Articole jurnalistice. Editoriale. Predici. Evocări, volumul 1 și 2;
 - George Dorul Dumitrescu, *Îți scriu din Chișinăul alb...*
- e) În august a fost publicat volumul 2 al *Istoriei Basarabiei*, semnat de Ion Țurcanu, care cuprinde istoria acestui ținut de la sfârșitul Antichității și până la formarea statului medieval la români;
- f) o realizare editorială aparte constituie publicarea „Dicționarului explicativ al limbii române actuale” în 4 volume, care cuprinde cca 2 000 pagini;
- g) în colecția “Dicționare școlare” au fost retipărite dicționarele: de antonime; explicative; german-român, român-german; italian-român, român-italian și rus-român, român-rus;
- h) au fost retipărite 10 titluri de auxiliare didactice pentru noul an de învățământ.

Însă cel mai important proiect editorial realizat în anul 2022 este editarea Antologiei „Poezia românească după 1945” în 4 volume, care cuprind 2108 pagini, o ediție fără precedent în tot spațiul limbii române. Antologator și autor al studiului introductiv: Ion POP, poet, critic și istoric literar, doctor în filologie, membru al Academiei Române, profesor la Facultatea de Filologie a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca (România). Primele 3 volume au fost publicate la sfârșitul anului 2023, iar ultimul, al 4-a – în ianuarie 2023. Antologia cuprinde șapte decenii de scris poetic românesc între frontierele actuale ale României și în Republica Moldova, cu firești deschideri, prin câteva nume reprezentative, spre Bucovina de Nord și Banatul sârbesc, dar și spre poezia diasporei românești din SUA, Franța, Germania, Suedia etc. Acest corpus consistent de poezie română contemporană include textele de referință ale 273 de poeți români de pe tot mapamondul, dintre care 43 din Republica Moldova.

Drept dovadă a valorii și importanței acestui proiect editorial servește participarea la lansarea Antologiei, care a avut loc la data de 14 februarie curent, a unor personalități proeminente al culturii naționale din România:

- **Ana Blandiana**, poetă, fondatoare și Președinte al Academiei Civice din România, membră a Academiei Române;

- **Ion Pop**, profesor universitar din Cluj, membru al Academiei Române, poet, istoric și critic literar, autorul Antologiei;
- **Ion Bogdan Lefter**, profesor universitar la Universitatea din București, director fondator al Revistei „Observator cultural”, critic și istoric literar, poet, eseist și analist politic;
- **Alexandru Cistelecan**, profesor universitar din Târgu-Mureș, redactor-șef adjunct la Revista „Vatra”, critic și istoric literar, considerat unul cei mai rafinați critici de poezie din România;
- **Simona Popescu**, conferențiera doctor la Universitatea din București, eseistă, poetă și prozatoare;
- **Ion Mureșan**, redactor-șef al Revistei „Verso” din Cluj, poet și publicist;
- **Adrian Popescu**, redactor-șef al Revistei „Steaua” din Cluj, poet, prozator și eseist;
- **Lucian Vasiliu**, fondator și coordonator al Revistei „Scriptor” din Iași, ex-directorul Editurii **Junimea**, poet;
- **Valeriu Stancu**, director al Editurii „CronEdit” din Iași, ex-redactor-șef al Revistei „Cronica”, poet și traducător.

IV. Rezultatele economico-financiare

IV.1. Indicatorii naturali și structura veniturilor

Rezultatele economico-financiare ale activității organizatorice și de creație a colectivului Editurii ȘTIINȚA, precum și cele planificate pentru anul 2022, sunt prezentate în Tabelul 2. În tabel, pentru comparație, sunt expuse și rezultatele obținute în anii 2019-2021. Diferența dintre indicatorii planificați și cei realizați în anul 2022 se explică prin faptul că pentru anul 2022, după cum am menționat mai sus (vezi cap. III), au fost programate de către Ministerul Educației și Cercetării concursuri-licitații de editare și reeditare de manuale, care ulterior au fost anulate. ÎEP „Știința” a planificat să editeze în anul 2022 în rezultatul licitațiilor și reeditărilor 17 titluri de manuale cu un volum total de cca 210 coli editoriale, într-un tiraj general de circa 215 mii de exemplare, valoarea totală a vânzările planificate fiind 6 500 mii lei.

Tabelul 2. Principalii Indicatori ai activității ÎEP „Știința” în anii 2019-2022

Indicatorii	Unitatea de măsură	Realizat			2022	
		2019	2020	2021	Planificat	Realizat
Numărul de titluri de carte editate	titluri	43	48	60	66	45
Volumul total al cărților	coli editoriale	603,9	585,2	1026,8	1080,0	940,8
Tirajul total al cărților editate	mii exemplare	162,4	475,7	220,4	412,7	201,3
Venituri din vânzări	mii lei	8973,0	16207,2	7866,6	11164,5	6332,3
Costul vânzărilor	mii lei	5688,5	10393,5	5150,4	8284,2	4251,3
Profitul brut	mii lei	3284,7	5812,7	2716,2	2880,3	2081,0
Profitul net	mii lei	66,6	1394,3	168,4	246,0	103,7

Prin numărul și tirajul manualelor editate se explică și diferența dintre rezultatele financiare obținute în anul 2022 și cele realizate în anii 2019-2021. Drept confirmare pot servi indicatorii naturali ai activității Editurii ȘTIINȚA în anii 2019-2022 (vezi tab. 3).

Tabelul 3. Principalii Indicatori naturali ai activității ÎEP „Știința” în anii 2019-2022

Indicatorii	Unitatea de măsură	Realizat			2022	
		2019	2020	2021	Plan	Realizat
Numărul de titluri de carte editate	titluri	43	48	60	66	45
Volumul total al cărților	coli editoriale	603,9	585,2	1 026,77	1080,00	940,81
Tirajul total al cărților editate	mii exemplare	162,4	475,7	220,4	412,7	201,30
Titluri manuale	titluri	16	18	4	15	2
Tiraj manuale	mii exemplare	129,3	376,8	78,65	283,0	66,0
Volum manuale	coli editoriale	137,24	197,18	49,71	226,8	26,88

Din datele prezentate în tab. 2 și 3 se observă că, în anii în care au fost editate mai multe manuale și cu un tiraj mai mare, valoarea indicatorilor financiari este mai mare.

Cea mai vizibilă și convingătoare confirmare a celor sus-menționate este valoarea vânzărilor totale în funcție de numărul și tirajul manualelor editate. În tabelul 4 este prezentată ponderea manualelor editate în cifra de afaceri a ÎEP Știința pentru anii 2015-2022. Din tabel se observă că vânzările Editurii ȘTIINȚA sunt în funcție directă de numărul de titluri și de cantitatea tirajelor fabricate a manualelor editate la comanda Ministerului Educației. De exemplu, din tab. 4 se observă că, cu cât mai multe manuale au fost editate, dar în primul rând cu cât mai mare a fost tirajul total al manualelor fabricate, cu atât mai mare este valoarea vânzărilor totale pe întreprindere (vezi anii 2015-2017 și 2020). Și invers, cu cât mai puține manuale au fost editate, în special, cu cât mai mic a fost tirajul total al manualelor tipărite, cu atât mai mici sunt vânzările totale (vezi anii 2018, 2019, 2021 și 2022).

Tabelul 4. Ponderea manualelor editate în cifra de afaceri a ÎEP „Știința” în perioada 2015 – 2022.

Nr. d/o	Perioada Indicatori	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
		1.	Vânzări totale, mii lei	16 099	12 936	12 536	8 710	8 973	16 207
2.	Vânzări manuale, mii lei	12 278	9 125	9 098	4 643	5 634	13 547	3 171	2 804
3.	Ponderea vânzări manuale în vânzări totale, %	76,3	70,5	72,6	53,3	62,8	83,6	40,5	44,3
4.	Coli editoriale, total	634,5	741,0	538,5	597,4	603,9	585,2	1026,8	940,8
5.	Titluri, total	42	46	38	47	43	48	60	45
6.	Titluri manuale	20	16	16	15	16	18	4	2
7.	Tiraj total, mii ex.	554,4	438,7	290,0	152,9	162,4	475,7	220,4	201,3
8.	Tiraj manuale, mii ex.	480,5	250,6	249,3	111,0	129,3	376,8	94,8	66,0
9.	Ponderea tirajului manuale în tirajul total, %	86,7	66,2	86,0	72,5	79,6	79,2	43,0	32,8

Menționăm că discrepanța care apare între raportul dintre numărul de titluri de manuale și cantitatea de exemplare tipărite în anii 2018-2019 față de anii 2015-2017 și 2020 (vezi tab. 2) se explică prin faptul că în 2018-2019 au fost doar completate stocurile de manuale, iar în anii 2015-2017 și 2020 – au fost editate manuale pentru întregul contingent de elevi.

În concordanță cu rezultatele expuse mai sus, sursele de venituri ale activității organizatorice, de creație și economico-financiare ale ÎEP „Știința” sunt: a) editarea manualelor pentru învățământul preuniversitar în rezultatul licitației organizate de Ministerul Educației; b) realizarea Programului de editare a cărții naționale cu sprijinul Ministerului Culturii; c) comercializarea dicționarelor, auxiliarelor didactice, colecțiilor de carte, a unor ediții aparte prin Rețelele de librării și angrosiștii particulari. Confirmare servește informația cu privire la componentele de bază ale veniturilor activității ÎEP „Știința” în anii 2019 -2022, care este prezentată în Tabelul 5.

Tabelul 5. Structura veniturilor pe categoriile activității editoriale pentru anii 2019-2022

Surse de venituri	Unitatea de măsură	Anii activității				Ponderea categoriilor surselor de venituri, %			
		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
Venituri totale	lei	8 973 183	16 207 227	7 839 512	6 332 318	100	100	100	100
Editare manuale	lei	5 633 550	13 547 110	3 171 793	2 803 680	62,8	83,6	40,4	44,3
Proiecte editoriale	lei	757 200	659 400	615 900	949 800	8,4	4,1	8,0	15,0
Licitații/concurs, biblioteci, instituții	lei	594 001	243 737	497 856	525 405	6,6	1,5	6,4	8,3
Comercializare distribuitori	lei	1 988 432	1 756 980	3 553 963	2 053 433	22,2	10,8	45,2	32,4

O structurare mai detaliată a veniturilor (și, anume, pe genurile de carte) este prezentată în Tabelul 6. Aici sunt expuse și datele privind cotele pe care le au genurile de carte publicate de Editura *Știința* în piața de desfacere a cărții din Republica Moldova.

Evaluarea segmentul de piață ce-i revine Editurii *ȘTIINȚA* pentru anumite genuri de carte, a fost realizat în baza datelor statistice publicate de Camera Națională a Cărții din Republica Moldova (vezi www.bookchamber.md), compartimentul *Statistica producției editoriale*).

Tabelul 6. Ponderea (pentru ultimii 10 ani) și segmentul de piață din Republica Moldova a principalelor genuri de carte, editate de Editura ȘTIINȚA

Genul de carte	Ponderea în cifra de afaceri, %	Segment de piață în cifra de afaceri, %
Manuale și auxiliare didactice	60 – 75	15 – 25
Cărți de moștenire istorică, literară, culturală și științifică	7 – 10	40 – 50
Cărți de știință, literatură, istorie și cultură contemporană	5 – 9	10 – 15
Cărți de ecologie și protecția mediului	5 – 9	45 – 60
Dicționare, enciclopedii	8 – 12	25 – 40

IV.2. Indicatorii financiari

După cum rezultă din datele prezentate mai sus, rezultatele financiare ale activității editoriale în anul 2022 au fost mai mici decât cele planificate din cauza anulării pe parcursul anului a concursului-licitație de editare a manualelor școlare. În consecință, nu numai veniturile au fost sub valorile planificate, dar și ceilalți indicatorii financiari, în special profitul. În tabelul 7 sunt prezentați indicatorii financiari ai activității ÎEP Știința în anii 2019-2022, din care se observă că atât veniturile, cât și profitul întreprinderii au o valoare mult mai mică în anii când au fost editate mai puține manuale (compară datele din tab. 4, 5 și 7).

Tabelul 7. Indicatorii financiari ai activității ÎEP Știința în anii 2019 - 2022

Indicatori	Cod rd.	2019, lei	2020, lei	2021, lei	2022, lei	Diferența	
						Absolută, lei	%
						2022-2021	2022/2021
1	2	3	4	5	6	7	8
Venituri din vânzări, total	10	8 973 183	16 207 227	7 866 609	6 332 318	-1 534 291	-20
Costul vânzărilor, total	20	5 688 471	10 394 510	5 150 427	4 251 293	-899 134	-17
Profit brut (pierdere brută) (rd.010 – rd.020)	30	3 284 712	5 812 717	2 716 182	2 081 025	-635 157	-23
Alte venituri din activitatea operațională	40	32 376	5 576	41	54 744	54 703	133 422
Cheltuieli de distribuire	50	141 955	99523	145443	134385	-11 058	-8
Cheltuieli administrative	60	2 462 788	3 667 956	2 198 325	1 645 806	-552 519	-25
Alte cheltuieli din activitatea operațională	70	548 885	465 891	113 030	249 058	136 028	120
Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere) (rd.030 + rd.040 – rd.050 – rd.060 – rd.070)	80	163 460	1 584 923	259 425	106 520	-152 905	-59

Indicatori	Cod rd.	2019, lei	2020, lei	2021, lei	2022, lei	Diferența	
						Absolută, lei	%
						2022-2021	2022/2021
1	2	3	4	5	6	7	8
Venituri aferente diferențelor de curs valutar și de sumă	90	0	14 467	333	25 408	25 075	
Cheltuieli aferente ieșirii investițiilor financiare	104	0	625	37352	11999	-25 353	
Rezultatul profit (pierdere) finaciar(ă) (rd.090-rd.104)	110	0	13842	-37019	13409	50 428	
Venituri cu active imobilizate și excepționale	120	0	88 275	292	0	-292	
Cheltuieli cu active imobilizate și excepționale	130	0	0			0	
Rezultatul din operațiuni cu active imobilizate și excepționale: profit (pierdere) (rd.120-rd.130)	140	0	88275	292	0	-292	
Profit (pierdere) până la impozitare (rd.080 +rd.110+ rd.140)	150	163 460	1 687 040	222 698	119 929	-102 769	-46,15
Cheltuieli privind impozitul pe venit	160	96 808	292 768	26 260	16 239	-10 021	-38,16
Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune (rd.150 - rd.160)	170	66 652	1 394 272	196 438	103 690	-92 748	-47,21

Profitul (brut și net) relativ mic realizat față de cel planificat se datorează și creșterii galopante a prețurilor la materialele și serviciile poligrafice, la alte bunuri și servicii.

IV.3. Cheltuieli și consumuri

Având în vedere prognozele că veniturile planificate nu vor fi realizate, am purces la micșorarea cheltuielilor și consumurilor, atât față de cele planificate pentru anul 2022, cât și relativ cu cheltuielile și consumurile efectuate în anii precedenți 2019 – 2021. Cele menționate sunt confirmate prin datele prezentate în Tabelul 8. Au fost micșorate costurile serviciilor editoriale și poligrafice ca rezultat al reducerii volumului de lucru al personalului editorial și scăderii tirajelor cărților fabricate de către tipografiile. Am redus considerabil cheltuielile de deservire cu cca 0,5 mil. lei față de anul 2021, cu peste 610 mii lei față de anul 2019 și cu aproximativ 1,0 mil. lei față de anul 2020. În rezultat, costurile totale ale cheltuielilor și consumurilor sunt mai mici în anul 2022 față de anul 2021 cu peste 1,0 mil. lei, față de anul 2019 – cu cca 800 mii lei, iar față de 2020 – cu mai mult de 7,70 mil. lei. Acest lucru ne-a permis ca activitatea ÎEP Știința în anul 2022 să fie totuși profitabilă (vezi tab. 7).

Tabelul 8. Structura cheltuielilor și consumurilor pentru anii 2019 – 2022

Nr. d/o	Categorii cheltuielilor și consumurilor	2019	2020	2021	2022	Diferența		Pondere, %	
		Suma, lei	Suma, lei	Suma, lei	Suma, lei	Absolută, lei	%	2021	2022
						2021-2022	2022/2021		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Cheltuieli de bază (directe), inclusiv:	5 220 116	11 864 993	5 622 367	5 032 379	-589 988	-10,49	67,24	69,09
I.1	Servicii editoriale	1 431 203	2 066 371	1 408 649	1 169 134	-239 515	-17,00	16,85	16,05
I.2	Asigurari de stat la servicii editoriale	322 021	464 933	338 007	280 592	-57 415	-16,99	4,04	3,85
I.3	Onorariu (autori, pictori, traducatori)	901 915	1 739 677	710 462	682 567	-27 895	-3,93	8,50	9,37
I.4	Servicii poligrafice	2 564 976	7 594 012	3 165 249	2 900 086	-265 163	-8,38	37,86	39,82
II	Cheltuieli de deservire (indirecte), inclusiv:	2 861 783	3 164 224	2 738 944	2 251 415	-487 528	-17,80	32,76	30,91

Nr. d/o	Categoria cheltuielilor și consumurilor	2019	2020	2021	2022	Diferența		Ponderea, %	
		Suma, lei	Suma, lei	Suma, lei	Suma, lei	Absolută, lei	%	2021	2022
						2021-2022	2022/2021		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
II.1	Remunerare personal administrativ	914 674	1 330 957	1 061 259	908 566	-152 694	-14,39	12,69	12,47
II.2	Asigurări de stat la personalul administrativ	233 999	246 445	246 915	216 387	-30 527	-12,36	2,95	2,97
II.3	Servicii pază, Arenda, inc. servicii comunale	298 788	294 021	335 438	369 869	34 431	10,26	4,01	5,08
II.4	Servicii bancare	32 427	25 783	22 455	15 114	-7 341	-32,69	0,27	0,21
II.5	Servicii internet, telef. fixă, GSM	53 256	46 741	70 548	69 176	-1 372	-1,94	0,84	0,95
II.6	Deplasări	7 180	0	2389	24697	22 308	933,78	0,03	0,34
II.7	Publicitate, semnale, promovare	145 035	65 598	93 797	79 103	-14 694	-15,67	1,12	1,09
II.8	Deservire, reparația tehnicii (calculatoare,cartridj, material, rechizite)	138 883	164 770	114 117	32 872	-81 245	-71,19	1,36	0,45
II.9	Cheltuieli de transport (combustibil, transport)	115 426	99718	106070	82348	-23 722	-22,36	1,27	1,13

Nr. d/o	Categoria cheltuielilor și consumurilor	2019	2020	2021	2022	Diferența		Ponderea, %	
		Suma, lei	Suma, lei	Suma, lei	Suma, lei	Absolută, lei	%	2021	2022
						2021-2022	2022/2021		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
II.10	Protecția muncii(apa, dezinfectant)	6 765	20 145	5 820	4 405	-1 415	-24,31	0,07	0,06
II.11	Uzura (mijl. fixe, active nemateriale, OMV)	188 259	256 153	94 175	51 871	-42 304	-44,92	1,13	0,71
II.12	Impozite și taxe	10 958	18 212	13 714	16 438	2 724	19,86	0,16	0,23
II.13	% Credit	84 829	72 098	10 003	105 118	95 115	950,86	0,12	1,44
II.14	Cărți deteriorate, uzate moral, neconforme curriculumului	265 148	315 328	6 523	15 973	9 450	144,87	0,08	0,22
II.15	Compensare alimentara, incl. taxe	162 810	151 833	309 415	122 848	-186 568	-60,30	3,70	1,69
II.16	Audit			36000	42000	6 000	16,67	0,43	0,58
II.17	Alte cheltuieli operaționale	203 346	56 422	210 305	94 631	-115 674	-55,00	2,52	1,30
	Total cheltuieli	8 081 899	15 029 217	8 361 311	7 283 795	-1 077 516	-12,89	100	100

IV.4. Indicatorii de randament financiar

Indicatorii, care caracterizează performanțele financiare ale activității editoriale-poligrafice sunt indicatorii de randament financiar. Randamentul financiar determină raportul dintre efectele financiare obținute și eforturile financiare depuse și exprimă capacitatea întreprinderii de a obține profit. Randamentul financiar se măsoară cu un set de indicatori, printre care sunt *indicatorii de profitabilitate*.

Indicatorii de profitabilitate exprimă capacitatea întreprinderii de a genera profit și reprezintă raportul între: (1) rezultatele brute obținute și veniturile totale (*rentabilitatea veniturilor sau marja profitului brut*), (2) rezultatele nete obținute și veniturile totale (*rentabilitatea veniturilor sau marja profitului net*) și (3) rezultatele nete obținute și cheltuielile totale (*profitabilitatea resurselor consumate*). Rentabilitatea veniturilor caracterizează ponderea efectului final (brut sau net) în efectul principal (venituri realizate). Profitabilitatea resurselor consumate caracterizează capacitatea editurii de a genera profit pe seama resurselor consumate.

Valorile indicatorilor de randament financiar pentru anii 2019 -2022 sunt expuse în Tabelul 9, din care se observă că indicatorii de profitabilitate pentru anii 2019, 2021 și 2022 au aproximativ aceeași valoare, în timp ce pentru anul 2020, valoarea acestor indicatori este cu mult mai mare. Aceasta diferență se datorează faptului, după cum am menționat mai sus, editării unui număr mult mai mare de manuale în 2020 față de anii 2019, 2021, 2022 și ca rezultat, obținerea unor profituri relativ mici în anii 2019,2021, 2022 față de anul 2020.

Tabelul 9. Dinamica indicatorilor de randament financiar în anii 2019 - 2022

Nr. d/o	Indicatori	2019	2020	2021	2022	Diferența în lei sau în %	Valorile optime, %
						2022-2021	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Venituri de vânzări, lei	8 973 183	16 207 227	7 866 609	6 332 318	-1 534 291	
2	Profit brut, lei	3 284 712	5 812 717	2 716 183	2 081 025	-635 158	
3	Profit din activitatea operațională, lei	163 460	1 584 923	238 065	106 520	-131 545	

Nr. d/o	Indicatori	2019	2020	2021	2022	Diferența în lei sau în %	Valorile optime, %
						2022-2021	
1	2	3	4	5	6	7	8
4	Profit până la impozitare, lei	163 460	1 687 040	201 338	119 929	-81 409	
5	Profit net, lei	66 652	1 394 272	168 389	103 690	-64 699	
6	Valoarea activelor la începutul anului, lei	11 831 085	10 614 038	13 043 139	11 038 277	-2 004 862	
7	Valoarea activelor la sfârșitul anului, lei	10 614 038	13 043 139	11 038 277	10 880 331	-157 946	
8	Valoarea medie a activelor, lei	11 222 562	11 828 588	12 040 708	10 959 304	-1 081 404	
9	Valoarea capitalului propriu la începutul anului, lei	3 325 391	3 175 811	4 536 141	3 536 614	-999 527	
10	Valoarea capitalului propriu la sfârșitul anului, lei	3 175 811	4 536 141	3 536 614	3 105 461	-431 153	

Nr. d/o	Indicatori	2019	2020	2021	2022	Diferența în lei sau în %	Valorile optime, %
						2022-2021	
1	2	3	4	5	6	7	8
11	Valoarea medie a capitalului propriu	3 250 601	3 855 976	4 036 378	3 321 038	-715 340	
12	Cheltuieli, costuri totale	8 081 899	15 029 217	8 361 311	7 283 795	-1 077 516	
13	Rentabilitatea economică (activelor), (5/8x100), %	0,59	11,79	1,40	0,95	-0,45	10-15
14	Rentabilitatea financiară (capitalului propriu), (5/11x100), %	2,05	36,16	4,17	3,12	-1,05	
15	Rentabilitatea veniturilor, Marja profitului brut, (2/1x100), %	36,61	35,86	34,53	32,86	-1,66	> 20
16	Rentabilitatea veniturilor, Marja profitului net, (5/1x100), %	0,74	8,60	2,14	1,64	-0,50	5 - 10
17	Profitabilitatea resurselor consumate, (5/12x100), %	0,82	9,28	2,01	1,42	-0,59	5 - 10

IV.5. Indicatori de lichiditate și de solvabilitate

O altă categorie importantă de indicatorii financiari, care caracterizează performanțele unei edituri și echilibrul ei financiar sunt *indicatorii de lichiditate și de solvabilitate*. Acești indicatori exprimă capacitatea întreprinderii de a-și onora obligațiile financiare din resursele disponibile. Indicatorul de lichiditate redă posibilitatea de a plăti datoriile curente (pe termen scurt) prin utilizarea activelor curente, iar cel de solvabilitate – măsoară capacitatea de a achita toate datoriile la termen (scadență) din resursele disponibile totale.

Din Tabelul 10 se observă că atât valorile indicatorilor de lichiditate, cât și cele de solvabilitate pentru anul 2022 se află, ca și în anii precedenți 2019 - 2021, la limita valorilor optime.

Tabelul 10. Ratele lichidității și indicatorii solvabilității pentru anii de activitate 2019 – 2022

Nr. d/o	Indicatori	2019	2020	2021	2022	Valorile optime, %
1	2	3	4	5	6	7
1	Total active imobilizante, lei	1 270 187	1 010 881	704 213	690 284	
2	Total stocuri, lei	4 400 056	4 586 398	4 804 238	5 556 413	
3	Total creanțe curente, lei	2 144 013	1 687 205	3 430 081	3 288 725	
4	Sold în cont și casă la sfârșitul anului, lei	2 799 782	5 758 655	2 099 745	1 344 909	
5	Total active curente (circulante), lei (2+3+4)	9 343 851	12 032 258	10 334 064	10 880 331	
6	Total active, lei (1+5)	10 614 038	13 043 139	11 038 277	11 570 615	
7	Total datorii curente, lei	6 034 417	7 427 983	6 635 764	6 903 221	
8	Total datorii termen lung, lei	1 403 810	1 079 015	865 899	871 649	
9	Total datorii, lei (7+8)	7 438 227	8 506 998	7 501 663	7 774 870	
10	Rata lichidității absolute (immediate), (4/7)	0,46	0,78	0,32	0,19	0,2 – 0,25
11	Rata lichidității curente, ((3+4)/7)	0,82	1,00	0,83	0,67	0,8 - 1,0
12	Rata lichidității generale, (5/7)	1,55	1,62	1,56	1,58	1,0 – 2,0
13	Indicele solvabilității, (6/9)	1,43	1,53	1,47	1,49	1,5 – 2,0
14	Rata de solvabilitate generală, (Activ net contabil/Total activ) ((6-9)/6)	0,30	0,35	0,32	0,33	0,35 – 0,5

IV.6. Impozite și taxe

În anul 2022 mărimea majorității impozitelor și a taxelor a fost mai mică decât în anii precedenți (vezi tab. 11) și se explică prin faptul că și veniturile, profitul, remunerarea personalului au fost mai reduse în anul de raportare față de anii 2019 – 2021.

Tabelul 11. Impozite și taxe calculate spre achitare în perioada anilor 2019 – 2022

Nr. d/o	Titlul impozitului sau a taxei, lei	2019	2020	2021	2022	Diferența	
		Suma, lei	Suma, lei	Suma, lei	Suma, lei	Absolută, lei	%
						2022-2021	2022/2021
1	2	3	4	5	6	7	9
I.	Total impozite și taxe	1 211 344	2 414 411	1 467 242	1 045 330	-421 912	-28,8
II	Bugetul de stat și bugetul UAT	396 415	1 327 899	477 459	320 372	-157 087	-32,9
II.1.	Impozit pe venit persoană din salariu	218 020	238 248	294 228	178 517	-115 711	-48,6
II.2.	Impozit pe venit persoană juridică	96 808	292 768	26 260	16 239	-10 021	-38,2
II.3.	Impozit pe venitul reținut la sursa de plată (drepturi de autor -royalty)	37 302	82 028	59 206	56 961	-2 245	-3,8
II.4.	Taxă pentru amenajarea teritoriului	1 640	2 400	3 200	3 300	100	4,2
II.5.	Taxă pentru folosirea drumurilor	3 861	3 861	3 861	3 861	0	0,0
II.6.	Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	1 458	1 458	1 509	1 439	-70	-4,8
II.7.	Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări	4 000	10 000	5 000	7 500	2 500	50,0
II.8.	Taxă valoare adăugată	0	0	0	680	680	
II.9.	Defalcări de la profitul net al întreprinderilor de stat în bugetul de stat	33 326	697 136	84 195	51 875	-32 320	-38,4
III.	Bugetul asigurărilor sociale de stat	582 829	835 792	691 374	522 102	-169 272	-24,5

Nr. d/o	Titlul impozitului sau a taxei, lei	2019	2020	2021	2022	Diferența	
		Suma, lei	Suma, lei	Suma, lei	Suma, lei	Absolută, lei	%
						2022-2021	2022/2021
1	2	3	4	5	6	7	9
III.1.	Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori	429 400	626 844	691 374	522 102	-169 272	-27,0
III.2.	Contribuții individuale de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori pentru persoanele asigurate	153 429	208 948	0	0	0	
IV.	Fondul asigurărilor obligatorii de asistență medicală	232 100	250 720	298 409	202 856	-95 553	-38,1

V. Resursele umane, remunerare personalului și a persoanelor cu funcții de conducere

ÎEP „Știința” dispune de un colectiv redacțional experimentat; majoritatea specialiștilor de la întreprindere sunt cu un nivel înalt de pregătire și cu o experiență de mulți ani (vezi tab. 12 și 13), iar unii angajați au un stagiu de lucru de peste 30 de ani. Editura se află în permanentă căutare și selectare a noi cadre, specialiști în diferite domenii, pentru a completa în continuare colectivul cu tineri specialiști în domeniul redactării, designului și a marketingului, care să facă față tuturor cerințelor actuale de editare a manualelor școlare moderne, edițiilor digitale și metodelor inovatoare de realizare a producției editoriale. În cazuri excepționale apelăm la serviciile persoanelor din afara statelor de personal.

Tabelul 12. Componența personalului ÎEP „Știința” în funcție de studii

Nr. d/ord	Nivel de calificare	Nr persoane	Pondere în totalul personalului
1.	studii superioare	21	91,30%
2.	studii medii	2	8,70%
3.	muncitori necalificați	-	-
	Total	23	100%

Tabelul 13. Componența personalului ÎEP „Știința” în funcție de vârstă

Nr. d/ord	Categorie de vârstă	Nr persoane	Pondere în totalul personalului
1.	până în 35 ani	-	-
2.	între 35–45 ani	2	8,70%
3.	între 45–55 ani	5	21,74%
4.	peste 55 ani	16	69,56%
	Total	23	100%

Statul de personal al ÎEP „Știința” pentru 2022 prevedea un număr de 27,35 unități (vezi tab. 14). De facto, au activat 23 de persoane. Numărul scriptic mediu în anul 2022 a fost de 20 persoane.

 Tabelul 14. Statul de personal al ÎEP „Știința”

Nr. d/or	Funcția	Cota din state
Conducerea întreprinderii		
1	Director	1
2	Redactor-șef	1
3	Director tehnic	1
4	Director financiar, contabil-șef	1
5	Pictor-șef	1
	Total:	5
Redacția literară		
1	Redactor-șef adjunct, Secretar General de redacție	1
2	Redactor-coordonator pentru seria de carte: manuale și auxiliare didactice	1
3	Redactor-coordonator pentru colecțiile de carte: moștenire literară și istorică	1
4	Redactor-coordonator pentru colecțiile, seriile și titlurile de carte: literatură contemporană, științifică și de popularizare	1
5	Redactor literar, cat. II	2
6	Corector	2
	Total:	8
Departamentul Producție și Marketing		
1	Manager Marketing și Vânzări	1
2	Pictor-designer, cat. I	2

3	Designer-machetator	2
4	Inginer-programator	1
5	Redactor tehnic	1
6	Inginer	1
7	Operator	1
8	Şef depozit	1
9	Expeditor	0,25
	Total:	10,25
Secția economie și evidență contabilă		
1	Contabil-şef adjunct	1
	Total:	1
Secția secretariat și personal		
1	Specialist serviciu personal	0,5
2	Secretar-referent	1
	Total:	1,5
Secția logistică		
1	Şofer cat. II	1
2	Dereticătoare	0,6
	Total:	1,6
	În total pe întreprindere	27,35

Salariul mediu lunar pe Întreprindere a fost în mărime de 8498 lei/lună în anul 2022 și de 9956 lei/lună în anul precedent. Cauzele acestei diferențe au fost elucidate în compartimentul IV.3.

Salariul mediu lunar al directorului în 2022 a fost de 18861 lei/lună, iar în 2021–de 22608 lei.

Micșorarea salariilor medii lunare ale angajaților întreprinderii este legată de reducerea volumului de lucru și a veniturilor.

Mărimea indemnizației lunare a membrilor Consiliului de Administrație al ÎEP „Știința” a constituit 3000 lei.

În anul 2022, din cauza situației financiare precare, angajații ÎEP „Știința” au beneficiat numai pentru lunile ianuarie - mai de următoarele sporuri compensatorii:

- 6 lei/ zi lucrătoare pentru transport (deplasarea la și de la serviciu);
- 35 lei/ zi lucrătoare pentru masa de prânz;
- 250 lei lunar pentru achitarea serviciilor comunale.

VI. Realizarea indicatorilor de performanță

În tabelul 15 sunt prezentați indicatorii de performanță, obținuți în perioada de referință în comparație cu cei planificați în 2022 și cu cei realizați în anii 2019 -2021.

Tabelul 15. Principalii indicatori pentru anii 2019 - 2022

	2019	2020	2021	plan 2022	fact 2022
Numărul de titluri de carte editate	43	48	60	66	45
Volumul total al cărților, coli editoriale	603,90	585,20	1 026,77	1 080,00	940,81
Tirajul total al cărților editate, mii ex.	162,40	475,40	220,40	412,70	201,30
Venituri din vânzări, mii lei	8 973,20	16 207,20	7 866,60	11 164,50	6 332,20
Costul vânzărilor, mii lei	5 688,50	10 393,50	5 150,42	8 284,20	4 251,30
Profitul brut, mii lei	3 284,70	5 812,70	2 716,18	2 880,30	2 081,00
Profitul net, mii lei	66,70	1 394,30	168,40	246,00	103,70
Valoarea medie a activelor, mii lei	11 222,60	11 828,60	12 040,71	10 991,99	10 959,30
Valoarea medie a capitalului propriu, mii lei	3 250,60	3 855,90	4 036,38	3 658,95	3 321,04
Rentabilitate veniturilor din vânzări, % (6/4*100)	36,61	35,86	34,53	25,80	32,86
Rentabilitatea activelor, din vânzări % (7/8*100)	0,59	11,79	1,40	2,24	0,95
Menținerea nivelului optim al ratei solvabilității generale (total active/total datorii)	1,43	1,53	1,47	1,47	1,40
Viteza de rotație a stocurilor, (costul mărfii/valoarea stocului mediu), număr	1,27	1,20	1,10	1,76	0,82
Productivitatea personalului, lei/salariat	448,66	810,36	393,33	558,23	316,61
Salariul mediu lunar, lei	9 514,70	13 624,80	9 709,50	9 955,70	8 498,00

Valorile indicatorilor sunt în concordanță cu cele sus-menționate și anume:

- mărimea indicatorilor este în funcție directă de numărul de manuale editate;
- pentru anul 2022 asupra rezultatelor financiare o influență negativă a avut-o și creșterea galopantă a prețurilor la materialele și serviciile poligrafice și la alte bunuri și servicii.

VII. Managementul riscurilor

Riscurile specifice ale ÎEP „Știința” sunt legate de interesul scăzut al cetățeanului Republicii Moldova pentru carte. O mică excepție o constituie cartea pentru copii, dar piața de la noi e acoperită mai mult decât suficient cu acest gen de carte (care nu este specificul Editurii ȘTIINȚA). Chiar și miza pe manualele școlare, care este una dintre specializările Întreprinderii, nu e o garanție absolută, editarea de manuale fiind mereu periclitată de eternele schimbări de strategii și de echipe în cadrul Ministerului Educației.

Alte riscuri ale ÎEP „Știința”, caracteristice tuturor întreprinderilor, sunt: riscul de piață (legate de desfacere: difuzarea/comercializarea cărții, instabilitatea vânzărilor ș.a.); riscul economic (încasările nesigure, posibilitățile reduse de plată ale clienților/beneficiarilor ș.a.); riscul de personal (vârsta medie înaintată, pregătirea cadrelor etc.).

Metodele de evitare sau, mai curând, de diminuare a riscurilor sunt miza pe cartea de calitate, pe colecțiile de prestigiu, precum cele ecologice, dicționarele școlare și auxiliarele didactice sau cele literare și istorice, ca: „Moștenire”, „Antologia unui autor”, „Câmpul de lectură”, „Pagini despre Basarabia”, ș.a., colecții solicitate, parțial, și de programele editoriale ale Ministerului Culturii pentru completarea fondurilor bibliotecilor publice; elaborarea cărților (inclusiv, a manualelor) digitale, explorarea mai activă a pieții de carte din România, realizarea proiectelor editoriale de anvergură cu partenerii din Republica Moldova, România și alte țări, revenirea la programele de traduceri pentru piața de carte din Republica Moldova și România.

VIII. Obiective strategice de dezvoltare

Ne vom apropia și mai mult de clientul/ beneficiarul/ cititorul nostru pentru a-i înțelege nevoile și a-i oferi cartea necesară. Vom produce în continuare carte diversă, originală și de bună calitate. Vom acorda o eventuală amploare unor colecții și genuri de carte care se vor bucura de succes, inclusiv pe piață, nu doar în rândul specialiștilor. Elaborăm și implementăm un program de digitalizare a cărților editate, oferind cititorului și posibilitatea de a procura, inclusiv, varianta electronică a cărților. În acest sens, unele proiecte se vor focaliza în mod special pe cartea electronică, interactivă, spectaculoasă ilustrativ și bogată sub aspectul informației. Testăm piața în vederea elaborării unor ediții cognitive pentru copii și adolescenți (mici enciclopedii, cărți de popularizare a științei etc.). Pentru implementarea acestor obiective dispunem de tehnica necesară și de personalul calificat.

Director

dr. ing. Gheorghe PRINI